
DATUM
2024-04-23

Ärendeprocess

Förslag till reviderad Överenskommelse om habilitering i Skåne

Förslag till beslut

Central tjänstemannaberedning föreslås besluta följande:

- Att godkänna förslaget till reviderad Överenskommelse om habilitering i Skåne. Ärendet lämnas över till Centralt samverkansorgan för vidare hantering.

Sammanfattning av ärendet

Överenskommelse om habilitering i Skåne tecknades 2009-11-27. Skånegemensam samverkansgrupp habilitering har fått uppdrag av Central tjänstemannaberedning att göra en översyn av överenskommelsen och ta ställning till om det fortsatt finns behov av en överenskommelse och om så är fallet, att lämna ett förslag på en reviderad överenskommelse om habilitering i Skåne.

Skånegemensam samverkansgrupp habilitering anser att det även fortsättningsvis behöver finnas en överenskommelse för att uppnå en god hälsa och lika vård för personer i Skåne med varaktiga funktionsnedsättningar.

Förslaget innebär att Region Skåne ansvarar för samtliga habiliteringsinsatser enligt hälso- och sjukvårdslagen till enskilda personer oberoende av ålder, boendeform och sysselsättning. För kommunerna i Skåne innebär ansvaret insatser genom stöd och träning i vardagen som utförs av medarbetare inom till exempel förskola/skola, daglig verksamhet, bostad med särskild service, korttidsvistelse i enlighet med den plan som görs upp i samverkan med den enskilde och/eller dennes företrädare och Region Skånes habiliteringsteam. Den reviderade överenskommelsen föreslås träda i kraft 2025-01-01.

Bakgrund

Skånegemensam samverkansgrupp habilitering fick 230317 uppdrag av Central tjänstemannaberedning att göra en översyn av bilaga 3 i Hälso- och sjukvårdsavtalet, [Överenskommelse om habilitering i Skåne](#), och ta ställning till om det fortsatt fanns behov av en överenskommelse och i så fall lämna förslag på hur denna kan se ut.

Samverkansgruppen består av kommunala representanter (avdelnings- /enhetschefer, medicinskt ansvarig för rehabilitering, verksamhetsutvecklare samt arbetsterapeut) från samtliga delregioner och från Region Skåne av områdeschefer inom VO habilitering samt Petra Bovide verksamhetschef, VO Habilitering. Från Skånes Kommuner ingår Mia S Burghard hälso- och sjukvårdsstrateg.

I nuvarande överenskommelse från 2009 var syftet att ansvaret för den specifika habiliteringsinsatsen skulle åligga Region Skåne och avse samtliga personer oberoende av boendeform och ålder. Men för att detta skulle kunna genomföras behövdes

införandeprinciper tillämpas för att förändringen inte skulle påverka målgruppen. Införandeprinciperna innebär följande:

- Personer som vid överenskommelsens ikraftträdande var yngre än 35 år, det vill säga födda 1975 eller senare, åligger ansvaret Region Skåne.
- Personer som vid överenskommelsens ikraftträdande var äldre än 35 år, det vill säga födda 1974 eller tidigare, som bor i särskilda boendeformer och/eller har daglig verksamhet, får insatser inom ramen för det kommunala habiliteringsansvaret.

Andelen personer som omfattas av det kommunala habiliteringsansvaret, enligt införandeprinciperna, minskar då de yngsta personerna under år 2024 fyller 50 år. Hösten 2023 genomfördes en kartläggning i kommunerna i Skåne för att få en bild av hur många personer, födda 1974 eller tidigare som har beslut om bostad med särskild service och/eller har daglig verksamhet och har en pågående kommunal habiliteringsinsats. Resultatet visade att bland de 24 kommuner som svarade hade drygt 30 % (488 st) av personerna med LSS-beslut om bostad och/eller daglig verksamhet en pågående habiliteringsinsats. Det framkom också i dialogen med några kommuner att det i ibland var otydligt om den insats som gavs endast var habiliterande eller kombinerad med rehabilitering.

Skånegemensam samverkansgrupp habilitering har arbetat grundligt med uppdraget och diskuterat olika alternativ och är överens om att det även fortsättningsvis finns behov av en överenskommelse för att skapa förutsättningar för en god hälsa och lika vård för personer med funktionsnedsättningar i Skåne.

Förslaget till ny överenskommelse går ut på att nästa steg tas i överenskommelsen från 2009 och innebär att Region Skåne ansvarar för samtliga habiliteringsinsatser enligt hälso- och sjukvårdslagen till enskilda personer oberoende av ålder, boendeform och sysselsättning. För kommunerna i Skåne innebär ansvaret insatser genom stöd och träning i vardagen som utförs av medarbetare inom till exempel förskola/skola, daglig verksamhet, bostad med särskild service, korttidsvistelse i enlighet med den plan som görs upp i samverkan med den enskilde och/eller dennes företrädare och Region Skånes habiliteringsteam. Överenskommelsen föreslås träda i kraft 2025-01-01.

Både för Region Skåne och kommunerna i Skåne finns fortsatt ett ansvar att samarbeta kopplat till den enskilda personens behov, mål och insatser i syfte att tillgodose dessa. Vidare ansvarar respektive huvudman för kompetensutveckling av sina medarbetare utifrån respektives ansvarsområden.

Överenskommelsen beskriver inte ansvaret och gränssnittet för hjälpmedel.

Finansiering

Förändringen för Region Skåne gällande utökning av åldersgruppen har successivt skett med befintliga resurser sedan 2009 och beräknas även fortsättningsvis kunna göras inom ramen för de resurser som finns.

Beredning

Förslaget har beretts inom Skånegemensam samverkansgrupp habilitering.

Information har lämnats till:

- Förvaltningschef för Psykiatri, habilitering och hjälpmedel samt till ordförande i Psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämnden.
- Nätverk medicinskt ansvariga för rehabilitering (MAR) i Skåne.
- Kommunförberedande möte inför central tjänstemannaberedning.
- Regionförberedande möte inför central tjänstemannaberedning.

Risk- och konsekvensanalys

Ingen risk- och konsekvensanalys har genomförts. Skånegemensam samverkansgrupp habilitering har vid ett möte diskuterat konsekvenser och möjligheter med olika förslag på lösningar och överenskommelser. Konstaterades att i förslaget som här presenteras ger en tydlighet för patienten vem som har ansvar för habiliteringsinsatsen. Förslaget leder också till mer lika vård.

Bilaga

Reviderad_ Överenskommelse om habilitering i Skåne

Ansvarig för ärendet

Petra Bovide, verksamhetschef verksamhetsområde Habilitering, Region Skåne.
Mia Svensson Burghard, hälso- och sjukvårdsstrateg, Skånes Kommuner.